

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. lde küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. lde küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ AKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A debreczeni kölcsönös segélyző egylet jubileuma.

A debreczeni kölcsönös segélyző egylet a múlt vasárnap tartotta meg fennállásának huszonötödik évfordulóját. A szép multu egylet a közgazdasági élet hatalmas tényezőjévé vált ezen idő alatt. Nemcsak etikai munkát végzett, midőn a takarékoság erényét felkeltette az emberekben, hanem különösen a szegényebb néposztály boldogulását mozdította elő olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönök által. A huszonöt évvel elvetett mag az akkori Iparoskör jövőbe látó vezetőségének köréből ültetődött el Debreczen közéletének talajába és fenyéri Zádor Lajos kir. tanácsos és Szántó Sámuel buzgólkodása következtében hamarosan erős fává fejlődött. Elmondja ezt a negyedszázados munkát a segélyző egylet története, mely kortörténeti hűséggel írja le a kezdet nehéz napjait és a haladásnak mindinkább biztató éveit. Az egylet vezetőségét, igazgatóságát minden időben szerencsés kezekkel válogatta meg, kikkel a vezető igazgatók a legszebb eredményeket érték el. Az egylet a mellett, hogy a hitelkényeket mindenkor uri módon elégitette ki, sohasem használta ki a megszorult emberek helyzetét, hanem mentőkezett nyújtott mindazoknak, akiket a balsors levert. Okos, körültekintő eljárást látunk ezen intézetnél a lefolyt huszonöt év alatt és az emberbaráti és kulturális alkotások egész sorozatát. A tisztviselőknak van már szép nyugdíjalapjuk és ujabban az egylet tizezer koronás alapítványt tett a népszanatórium javára. Méltán fordul az elismerés az egylet multban és jelenben őrtálló tisztviselői felé. Simonffy Imre kir. tanácsos az egyletnek évtizeden tul igazgatósági elnöke, fenyéri Zádor Lajos kir. tanácsos és Szántó Sámuel dr. vezérigazgatók mindent elkövettek, hogy a reális alapon megindult egylet virágzásra jusson. Céljukat elérték és nemes büszkeséggel, a jól teljesített munka boldogító öntudatával gondolhatnak vissza a megfutott huszonöt évre. Ezt az elismerést szívesen adta a diszközgyűlésen megjelent diszes közönség, melynek soraiban ott láttuk Wessprémy Zoltán főispánt, Kovács József polgármestert, a városi tanács több tagját, továbbá Simonffy Imre kir. tanácsost, Könyves Tóth Kálmán lelkészt és közéletünk legkiválóbb embereit.

A diszközgyűlés után bankett volt, melyen számos felköszöntő hangzott el. A magunk részéről mi is szívesen üdvözöljük a jubilált intézetet, mint városunk közgazdasági életének egyik kiváló emeltyűjét. Üdvözöljük különösen fenyéri Zádor Lajos kir. taná-

csos és Szántó Sámuel dr. elnököt, illetve vezetőigazgatót, kik ott állottak az egylet bölcsőjénél, ápolták, nevelték a magot, melyből ma hatalmas, terebélyes fa lett. Törzse erős, ágai fejlettek és gyümölcsseit a közönség egyetemlegesen és arányosan élvezzi.

Az egylet tisztikara kötelességtudó nagy munkát végezvén, szintén hozzájárult az intézet erkölcsi és anyagi tekintélyének emeléséhez. Az elismerés pálmájából őket is megilleti méltán egy levél.

Színházunk átalakításáról vagy ujjáépítéséről.

A napokban sok szó esett a mi színházunkról, mely mostani állapotában vagy átalakítást, vagy ujjáépítést vár. A mostani állapotában nem maradhat sokáig, az bizonyos és mindenki előtt nyilvánvaló. Nem maradhat, mert a színházlátogató közönség száma napról-napra emelkedőben van, a színház mellék-helyiségei szűkek, a folyosók keskenyek, a szinpad nem vas-szerkezetű, maga a szinpad is bővítésre szorul, a páholy helyek ninesenek kihasználva, egyszóval a színház nagy gyökeres átalakítást, vagy ujjáépítést igényel.

Ez a felfogás csucosodott ki a színházbizottság legközelebbi ülésén is.

Mindenesetre fontos kérdés ez és megoldása sok körültekintést kíván. Figyelembe kell venni nemcsak az átalakítás szükségességét, vagy esetleges ujjáépítés tervét, hanem számolni kell a költségekkel is, valamint azzal, hogy az új színház a mostaninak helyén épüljön-e, avagy más területen, a mostani ez utóbbi esetben minő célt szolgáljon, egyszóval a kérdéseknek oly nagy halmaza tulul itt előtérbe, hogy valóban éles elme, nem közönséges fináncapacitás kell hozzá, hogy ezen kérdés annak idején helyesen és a város anyagi viszonyaihoz mérten legyen megoldva.

A mi viszonyaink közepett, midőn nyilván látjuk, hogy a létesítések egész halmaza vár előttünk megvalósításra és anyagi erőforrásainkat csakis a legszükségesebb alkotásokra használhatjuk fel, kétségkívül egyetlen helyes és célszerű megoldás: *a jelenlegi színház kibővítése.*

Ez is sok költségbe kerül, de még sem annyiba, mint egy egészen új színháznak építése, nem is említve egy másik teleknek forgalmi értékét.

Ha a színház a mostaninak helyén épülne, az a kérdés, hogy hol tartanának addig előadásokat. Mivel városunkban erre alkalmas hely nines, az építkezés tartama alatt nem volna színházunk. Míg ellenben, ha a mostanit átalakítjuk, a színházi szezonból legfeljebb néhány hónapot vesztenénk és késő ősszel már az ujjon épülő és modernül berendezett szinpadon játszhatnának a városi társulat tagjai. Mert míg az épület átalakítása folyne, a belső berendezés pontos méretek szerint a színházon kívül elkészülne és a kész berendezést behelyeznék. Kedvező építési viszonyok mellett ezen átalakítás ápril 1-étől december 1-ére teljesen készen lenne.

Az átalakítás mellett szól a mostani színházépület szilárd-sága, amely kibír egy kis rombolást. A színház mostani szűk voltán lehet segíteni a nézőtér és páholyok célszerű átalakításával. Mindenek előtt a páholyokat kell szaporítani oly módon, hogy még egy sor páholyt kell építeni, valamint erkélyszékeket, melyeket más nagyobb városokban is látogat a közönség. Ily módon a közönség azon része mely a mostan divó, de korunkban semmiképpen be nem illeszthető *páholyjog* híján nem tud páholyba járni, páholyhoz fog jutni, a színház bevétele nagyobb lesz nem csekély összeggel.

Ezzel kapcsolatban kívánatos volna a *páholyjog* eltörlése. A páholy legyen azé, aki előbb jelentkezik a bérletre. Mert valóban nevetséges, hogy egyes *páholyjogosak* évtizedeken keresztül jogot formálnak egy-egy páholyhoz és ha maguk nem járnak, azt átadják másoknak. Ennek az abusznak semmi jogalapja nincs, mert csak akkor volna, ha a páholy jogot gyakorlóknak annak idején hozzájárultak volna ezen páholyok építéséhez, felszereléséhez és butorzatához, valamint fentartásához.

Miután pedig városunk közönsége szereti a művészetet, szívesen is jár színházba és a kibővítendő színházba többen fognak elférni, mint most és így egy a bérlet, mint a napi előadások jegyeiből sokkal nagyobb összeg fog befolyjni, el kell törölni a *ssubvenciót*. Enélkül is igen jó vállalat lesz a debreczeni színház és nem fog ráfizetni egyetlen igazgató sem. A subvenció megvonása után pedig bérbe kell adni a színházat. A bérletből befolyó összeget azután tőkésíteni kell mindaddig, míg oly összegre emelkedik, melyből annak idején új színházat lehet építeni. Ily módon a város költségvetéséből kiesik egy nagy tétel és ahelyett, hogy áldoznánk a színházra, nekünk fog hozni jövedelmet.

Amint bérletbe megy a színház, törölni kell a *ssinügyi bizottságot*, amelyre, nézetünk szerint, semmi szükség nincs. Évek óta ebből a bizottságból egy életrevaló, egy a magasabb művészetet érintő eszme sem pattant ki. Állítólag ellenőrző és vélemény nyilvánító bizottság volna a színházbizottság, de oly aprólékos kérdésekkel foglalkozik, hogy ezért a munkáért nem érdemes egy ily nagy tagu bizottságot fenntartani. Ellenőrizze a városi színház művészeti ügyeit a város feje: a polgármester és a városi tanács, akkor meg fognak szünni az egyéni kultuszok, melyek most unos-untalan előtérbe nyomulnak.

Vagy ha már olyan „noli me tangere“ ez a szinügyi bizottság, hát maradjon meg, de ne a mai formájában. Reformálni kell még pedig olyképpen, hogy tagjait nemcsak a törvényhatóság bizottságának tagjaiból, hanem az ezen kívül álló férfiak bevonásával kell a jövőben megalakítani. Ezek a kívülről behívott szakemberek, akiket nem fog feszélyezni véleményük nyilvánításában semmi mellétekintet és akik Debreczenen kívül más világot is látva, a művészet minden ágát ismerve fognak tanácskozni, eszméket cserélni színházi kérdésekben, minden bizonynyal emelni fogják a színházi bizottság tekintélyét.

Ezeknek elmondása után még csak annyit jegyzünk meg, hogy teljesen új színház építését nem találnánk szerencsés gondolatnak, mert erre oly nagy összeget kellene áldoznunk, amely mostani viszonyaink között súlyos teher gyanánt nehezede vállainkra.

Természetesen az átalakításig a páholyok avult butorait sem kell felújítani, mert ez felesleges költség volna. A butorozást az átalakítással együtt kell végezni. Ebben nem is térnek el a vélemények.

Nincs tehát egyéb hátra, mint az átalakítás mielőbbi keresztülvitelének előmunkáit megcsinálni, a fedezeti összeg forrását kimutatni és a munkába mihamarább hozzátolni.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság ma este 23-ikán látogatott ülést tartott Vecsey Imre főjegyző elnöklésével. Az ülés legfontosabb tárgya volt Hajdu vármegye átirata, melyben arra kéri a várost, hogy töröltesse a vármegyeház telkére vezetett telekkönyvi feljegyzést. A város ugyanis, midőn Hajdu vármegye

felállítása alkalmával a vármegyeháznak telket adott, ezt oly korlátozással adta, hogy a vármegye esetleges megszűnése esetén a telek a városra visszaszáll és ezen elidegenítési korlátozást telekkönyvileg fel is jegyeztette.

Ez irányban, illetve ezen kérelem dolgában széles mederben indult meg a jogi vita, amelynek eredménye az volt, hogy a jog- és pénzügyi bizottság kimondotta, hogy ezen telekkönyvi korlátozás megszüntetését nem javasolja, mert jöhetnek a jövőben olyan előre nem látható események és bonyodalmak, melyekkel szemben a városnak előrelátólag már most kell védekezni.

Magoss György dr. főügyész napnál világosabban fejtette ki a város álláspontját, azt javasolván, hogy állapítsák meg azon telekrész értékét, melyen most a vármegye telket akar csatolni és azt jegyezzék fel a vármegye javára, egyben táblázzák be Debreczen város azon jogát, hogy az esetben, ha Hajdumegye, mint jogalany bármi okból megszűnik, a telken emelt épületet a város akkori értékében magához válthassa.

Komlóssy Arthur szintén ezen a véleményen van, Tüdős János dr. azonban nagyon óhajtja, hogy ez a kérdés az ellentétek kiegyezése nélkül oldassék meg, miért is azt ajánlja, hogy a városi tanács lépjen összeköttetésbe a vármegyével és együttes jóakarattal, az érdekek méltányos összeegyeztetésével oldja meg ezen kérdést.

Miután a bizottság több tagja szintén ilyen véleményt hangoztatott, a bizottság a további tárgyalásokra a városi tanácsot felkéri és eljárása eredményének bemutatása után fog végleges javaslatot tenni.

Mindenesetre igen kívánatos, hogy ez az ügy barátságos megegyezés útján mielőbb tisztába hozassék.

A bizottság ezután a *Kösülység medrének* eladási kérdését tárgyalta és többek hozzászólása után az ügyet azon javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy ezen medernek Debreczen városát illető felerészét adja el holdankint 600 koronáért a kösülység környékén lakó tanyabirtokosoknak.

A *polgármesterek értekezlete* már több ízben kérte a kormányt, hogy alkossa meg a városi törvényt, de mindezeidig arra érdemleges intézkedés nem történt. A jog- és pénzügyi bizottság azon javaslattal terjeszti ezen ügyet a közgyűlés elé, hogy a polgármesteri értekezletek által sürgetett városi törvény megalkotására a kormányt feliratilag kérje fel.

A bizottság a rendőrlegénység új ruházatának ügyét is tárgyalta és a tanács idevonatkozó javaslatát elfogadja. A tanács a posztó szállításra a magyar posztógyárakat fogja felszólítani.

Vecsey Imre főjegyző előterjeszti, hogy a városi tanács a jog- és pénzügyi bizottsághoz tette át a *helyi vasutnak villamossá való átalakítása* ügyét. Jelenti egyben, hogy az előző tárgyalások és szerződések ki vannak nyomtatva tanulmányozás céljából. Miután az ügy terjedelmes előtanulmányokat igényel és rendkívül fontos, a bizottság aképpen határozott, hogy azt egy külön, arra a célra összehívandó ülésen fogja tárgyalni.

Megemlítjük ez alkalommal, hogy ezen fontos bizottság tagjai ez alkalommal igen szép számban jelentek meg. Ott láttuk polgármesterünket Kovács Józsefet, továbbá az elnöklő Vecsey Imre főjegyzőn kívül: Magoss György dr. főügyészt, Tüdős János dr., fenyéri Zádor Lajost, Fejér Ferenc dr., Bacsó Dezső dr., Csanak Józsefet, Aczél Géza főmérnököt, Freund Jenő dr., Komlóssy Arthurt, Révi Nándor dr., Vargha Elemér dr., Simonffy Imre kir. tanácsost, Kaszanyitzky Andort, Nagy Jakabot, Poroszlai Sándort, Kernhoffer Józsefet, Király Gyula tanácsnokot, Löfkovits Marton dr. Rickl Antalt és Tóth Emil dr. első aljegyzőt. Valóban

csakis ilyen buzgó érdeklődés mellett lehet a város ügyét előre vinni és ismerve az ujonnan alakított bizottságok tagjait, meg vagyunk győződve, hogy ezen nemes irányu érdeklődésük, a város javát, erkölcsi és anyagi értékének emelkedését célzó munkásságuk állandó lesz.

Jégverés leküzdése léggömbbel.

Több éven át folytatott kísérletekből kiderült, hogy a jégesőt hozó felhőket nem lehet viharágyukkal megsemmisíteni. Némely vidéken a viharágyuk látszólag sikerre vezettek, azonban ezeket az eredményeket csak felületes megítéléssel lehet sikeresnek nevezni, mert azok a felhők, amelyek ellen a viharágyukat megszólaltatták, gyakran olyan alakulatuak voltak, amelyek amugy sem veszélyeztették volna a vetést. A viharágyuzás Ausztriában, Olasz-, Franciaországban és hazánkban volt leginkább elterjedve, szóval olyan államokban, amelyekben a szőlőművelést nagyban üzik, míg más államokban csak szórványosan folyomottak a viharágyuk segítségéhez. Meg kell jegyeznünk, hogy a szőlősgazdáink bizalmát a viharágyuzás még a balsiker előtt sem tudta megnyerni. Németországban még ma is sok vidéken nemcsak a zivatar, hanem a jégesőt hozó felhőt is nagy szalmatüzek gyújtásával igyekeznek megsemmisíteni, illetve a zivatar- és jégesőt hozó felhőt a veszélyeztetett vidékről más irányba téríteni. De ezt a módszert sem tartják olyannak, mely minden körülmények között beválhatik; hatását inkább a véletlennek tulajdonítják s nem is tudott oly nagy mértékben sohasem elterjedni, mint rövid idő alatt a viharágyuzás. Miután a viharágyu által kilövelt örvénygyűrű hatástalansága nyilvánvalóvá lett, a robbantó erőt a felhőhöz közelebb kívánják vinni és pedig léghajó segítségével. Ily irányu kísérletekkel foglalkozik most két belga ember, névszerint Marga és Adhémar százados, kik léggömbök segítségével a jégfelhők közé robbanó anyagot juttatnak, amelyet azután bizonyos magasságban szétrobbantának, ez által a magasba bocsájtott petárda a felhő közvetlen közelében vagy pedig magában a felhőben fejtené ki pusztító hatását.

A léggömb átmérője csak 1.60 méter, köbtartalma 2.3 köbméter, súlya pedig 1 kg. 50 gramm. Minthogy az ilyen nagyságu balonnak 2 és fél kilogramm felhajtó ereje van, így tehát 1 kilogramm robbanó anyagot könnyen vihet magával a magasba. Különben 1 kilogramm robbanó anyagra nincs is szükség, mert erre a célra háromnegyed kilogramm robbanó anyag teljesen elég, úgy, hogy a ballonnak még egynegyed kilogramm felhajtóerő többlet áll rendelkezésére. A robbanó anyag a léggömb alatt, tetszőleges távolságban, oly módon helyezhető el, hogy a ballont fel ne robbanthassa, sőt meg se rongálhassa. A gyújtás az indítás alkalmával kanóccal történik, amelynek gyújtási időpontja ki van számítva, illetőleg a kanóc nagyságával van megállapítva. Marga és Adhémar első kísérleteiket Dieghem belgiumi helység közelében június 9. végezték, mely alkalmával egy ilyen 2.5 köbm. ürtartalmu ballonra,

egy Rénard ezredes által szerkesztett kis barométert alkalmaztak, amely 7800 méter magasságig jelzi a légnyomást. De nemcsak Belgiumban, hanem Franciaországban is folytatnak ily irányu kísérleteket. Viole J. szintén a léggömböktől várt hatásos segítséget a jégeső ellen; szerinte csak léggömbökkel lehet a jégeső és zivatar ellen valóban sikeresen védekezni. E célból Fixinbn (Cote d'Or departementben) 1907 október hó 17-én két méter átmérőjű, hidrogénnel töltött, gömbalaku ballont bocsájtott fel a magasba, amely 300 g-os tubin-féle petárdával volt felszerelve. Mintegy 1300 méter magasságban a petárda eldurant es a zivataros felhőben szemmel láthatólag világosabb folt támadt, amely mindinkább ritkult és végre az a pontja, ahol a robbanás történt, kiderült. A felhő ezután lassan két darabra szakadt és végül egészen szétfoszlott.

Hirek.

— **A kolozsvári polgármester kitüntetése.** A király *Szvacsina* Géza kolozsvári polgármestert udvari tanácsossá nevezte ki. A királyi kitüntetés egy hárszagos és fáradtságos munkában megőszült és érdemekben gazdag férfiut ért, aki egész életét városának szentelte.

— **Petőfi sorsjáték huzása.** A Petőfi Társaság által a Petőfi Ház céljaira rendezett tárgysorsjáték huzását okvetlen megtartják március hó 6-án. A 25000 koronás főnyeremény, mely Löw Sándor ékszerész, főhercegi udvari szállító izlését dicséri, a Kossuth Lajos-u. 4 szám alatti bank kirakatában pompázik, míg a két második nyeremény a Rákóczi-ut 1 sz. nagytőzsdé kirakatát díszíti. A kiállított pompás nyeremények előtt állandó a csoportosulás. A többi 2010 nyeremény 76000 korona értéket képvisel. Olyan összeg, amely szinte példátlan 1 koronás sorsjegyek ellenértékéül. Petőfi összes költeményeinek diszkiadása, melyet a Társaság minden 40 drb. sorsjegy vevőjének megküld ajándékol, annyira megnyerte a közönség tetszését, hogy a hálás köszönő levelekkel újabb és újabb 40-es megrendelések történnek. Eddig 3000 diszkötetet küldött szét a Petőfi Társaság. Az 1 koronás sorsjegyek megrendelhetők a sorsjegyirodában Budapest, IX., Boráros-tér 2 sz. és az összes hazai bankokban és tőzsdékben.

— **A Debreczeni Első Takarékpénztár** hatvanharmadik évi zárszámadását és mérlegét most küldötte szét. A jelentés rövid, de velős szavakban emlékezik meg *Szabó* Kálmán országgyűlési képviselő, igazgatósági tag elhunytáról, ki huszonhárom évig dolgozott lankadatlan munkakedvvel a takarékpénztár felvirágzásán. Az intézet, melyet városunk legkiválóbb férfaiából álló igazgatóság vezet és amelynek fenyéri Zádor Lajos kir. tanácsos a vezérigazgatója, a részvénytulajdonosokat március 1-től 115 koronával váltja be. Jótékony célra az évi nyereségből 3600 korona jutott. Az intézet részvénytőkéje 8.000.000 korona; tartaléktőkéje és egyéb tartalékalapja 6.387.358 korona 84 fillér. A részvénytulajdonosok száma 500.000 korona. Az évi nyereség 797.000 korona 59 fillér. Az intézet, melyet a bölcs vezérigazgató, nagygyá és országos nevűvé tett, 15.000 le. részvénytőkével indult meg 1846-ban. Az intézet holnap, azaz február 28-án délelőtt 10 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését a Kereskedő Társulat tanácstermében. Ekkor

lesz a kilenc igazgatósági tag választása. A közgyűlés lefolyásáról lapunk legközelebbi számában részletes tudósítást hozunk.

— **Meg nem erősített szabályrendelet.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlése szabályrendeletet alkotott a korezmáknak vasárnap történő zárva tartása tárgyában. A belügyminiszter a szabályrendeletet nem hagyta jóvá.

— **Kinevezés,** *Wesspremy Zoltán* főispán *Szücs Gusztáv* számgyakornokot az elhunyt *Haty Jenő* helyére helyettesítette.

— A debreczeni szanatórium egyesület a napokban jótékonycélu dominóbált rendezett, mely azonban nem sikerült, amennyiben a közönség csekély számban jelent meg a mulatságon. Laptársaink az eredménytelenséget annak tudták be, hogy a rendezőség, a Debreczeni Ujság, kivételével a többi helyi lapokat nem értesítette a bárról. Akárhogy történt a dolog, annyi bizonyos, hogy a mulasztással a szanatórium egyesület vesztett egyedül. Egyébiránt mostanság többször megessett, hogy a helyi lapokkal, melyek pedig önzetlenül szolgálnak minden kulturális és emberbaráti célt, a rendezőség vagy nem értesítette a mulatságokról, vagy meg sem hívta azokra őket. Már pedig a világon minden sajtónak az az elve, hogy ahová nem hívják meg, nem is ír tudósítást. Ennek kárát vallja azután, mint jelen esetben is történt, maga az emberbaráti vagy kulturális cél.

— **Tejgazdasági kongresszus Budapesten.** *Kossuth Ferencs* kereskedelemügyi miniszter a június hónapban Budapesten tartandó tejgazdasági kongresszus és kiállítás céljaira 5000 K állami segítséget utalványozott. A kongresszus és a kiállítás iránt nálunk is nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Háztvételi ajánlat.** *Harstein Kálmán* megvételre ajánlja 218,400 koronáért Piac-utca 83. sz. házát a városnak. A városi tanács az ajánlatot áttette véleményadás végett a jog- és pénzügyi bizottságnak. Nézetünk szerint, bár a felajánlott telek területre szép és a város forgalmas helyén fekszik, az ára oly magas, hogy a város alig reflektálhat megvételére.

— **Kérelem.** Lapunk szerkesztője ismételtelen felkéri mindazokat, akiknek gyászjelentésekből gyűjteményük van, sziveskedjenek azt neki beküldeni megőrzés végett a közlevéltárba. (Városház, földszint 7. sz.)

— **Az adózó közönség figyelmébe.** A városi adóügyi osztály felhívja mindazokat, akik a hadmentességi adójuk ügyében még eddig nem jelentkeztek, hogy még e hónapban jelentkezzenek, mivel ellenesetben hadmentességi adójuk hivatalból lesz megállapítva és ezenfelül büntetésben is részesülnek.

Arlejtési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város közönsége az építendő cs. és kir. csapatkórház következő munkálatainak biztosítására zárt ajánlati versenyt hirdet.

Föld-, kőműves- és elhelyező- munkálatok (keramit, csempe, aszfalt, beton) kőfaragó-, v. ács-, tetőfedő-, (asbest csem. pala) bádigos-, asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, padlózati-, (hézagmentes p.) szobafestő-, kályhás-, vízvezetési-, csatornázás-, vasbeton-, (mennyezet s lépcső) munkákra.

Ajánlat tehető minden munkára, együttesen vagy munka nemenként külön-külön, de csakis a Debreczen sz. kir. város által kiadott ajánlati és költségvetési űrlapokon, melyek a városi mérnöki hivatalban Simonffy u. 2/b munkanemenként 20 fillérért megszerezhetők.

Ugyancsak a mérnöki hivatalban a terv általános és részletes feltételek naponta 8—1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat a csapatkórház munkájára” felírással ellátva Debreczen sz. kir. város polgármesteri hivatalában 1909 évi március hó 17 déli 10 óráig adhatók be s ugyanezen nap d. e. 1/2 11 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

Később érkezett vagy a feltételeknek és ezen hirdetménynek meg nem felelő, távirati és utó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlat beadása előtt tartoznak ajánlattevők az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő kánatpénzt a város házipénztárába letenni s erről szóló elismervényt az ajánlathoz csatolni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben.

A város fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatokat más uton biztosíthassa.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1909. évi február hó 15-én tartott üléséből.

Városi Tanács.

830/1909.

Hirdetmény.

Néhai dr. Eiber Antal volt pesti orvos apátlan és anyátlan szegénysorsu árva leányok részére 6,000 K kiházasítási alapítványt tett.

Ezen alapítványi tőke 1908. és 1909. évi kamatjövödelmét 240—240 koronát a belügyminiszterium az 1909. év végén oly szegénysorsu és jó erkölcsű apátlan, anyátlan magyar honos árva leányoknak fogja adományozni, kik az 1909. évben ugyancsak szegénysorsu, jó erkölcsű magyar állampolgárral házasságra léptek.

Ez azzal hozatik köztudomásra, hogy akik ezen alapítvány kamatjövödelméből részesülni óhajtanak, kérvényüket közvetlenül a belügyminiszteriumhoz a házasságra lépés után a folyó évben bármikor, de legkésőbb 1909. évi december hó 31-ig nyújthatják be, megjegyezvén, hogy az elnyerendő segély a folyó év végén jut kiosztásra.

A kérvények a következő okmányokkal szerelendők fel:

1. községi előjárósági bizonyítvánnyal, vagy családi értesítővel, mellyel igazolandó, hogy a folyamodó nő apátlan, anyátlan árva,
2. mindkét házasságra lépett fél szegénységi, vagy vagyontalansági bizonyítványával,
3. mindkét fél erkölcsi bizonyítványával,
4. házassági anyakönyvi kivonattal.

Az 1—3. pont alattiak ugyanazon községi előjárósági bizonyítványba is foglalhatók.

A pályázati kérvényben kifejezés adandó annak is, hogy a pályázó mily közpénztárnál óhajtja a segélydíjat — adományozás esetén — felvenni.

A kérvény magyar nyelven irandó s az esetleges nem magyar nyelvű mellékletek hiteles magyar fordítása is csatolandó.

Budapesten, 1909. évi január hó 22-én.

A m. kir. belügyminiszterium.